

Nr 290.

Av herrar **Mannerskantz** och **Wennqvist**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om familjebidrag åt värnpliktiga under krigstjänstgöring m. m. (krigsfamiljebidragsförordning).

I den nya krigsfamiljebidragsförordning, varom förslag framlägges i proposition nr 339, vilja vi föreslå följande ändringar.

I regeringsförslaget har familjepeningen för hustru i realiteten höjts med 50 öre (höjningen därutöver med 25 öre betingas av överflyttningen av matlagningsbränslet till familjepeningen). Vidare ha barnbidragen över lag höjts med 25 öre. 1941 års familjebidragskommitté hade ifråga om barnen föreslagit en differentiering av bidraget för barn under och över 7 år; för de senare hade kommittén föreslagit en höjning med 15 öre men för de förra en — av hustrubidragets stegring betingad — sänkning med 5 öre. Även om viss indexstegring inträffat sedan den tidpunkt, då kommittén fattade sitt beslut, vartill skälig hänsyn bör tas, synes det oss emellertid, som om den sammanlagda ökningen i familjepening för en familj (30 kr. i månaden för t. ex. en tvåbarnsfamilj) sedd mot bakgrunden av de andra förbättringar, som enligt den föreslagna förordningen skola komma flertalet av de inkallade till del, vore större än som motiveras av förändringen i levnadskostnaderna. Då vägande skäl tala för att hustru på sätt kommittén föreslagit erhåller en 50-öresförhöjning, vilja vi föreslå att familjepeningen för barn under kolumn 3 fastställes till 1 kr., 1.10 kr. och 1.20 kr. i resp. ortsgupper.

Den nya författningen innehåller lika litet som nu gällande författningar någon spärregel av innebörd att familjebidrag (familjepening, bostadsbidrag, näringsbidrag o. s. v.) ej må utgå med så högt belopp, att familjens inkomster under inkallelsetiden överstiga vad den före inkallelsetiden haft. En dylik spärregel finnes däremot i de av tillsynsmyndigheten utfärdade anvisningarna för den nu gällande behovsprövningen. Givetvis ha vissa undantag måst göras i anvisningarna, främst då för det fall att familjen före inkallelsen haft en onormalt låg inkomst. Med hänsyn till de förbättringar för de inkallade, som föreslås i propositionen, och framför allt med hänsyn till den nu tilltänkta normerade behovsprövningen synas skäl tala för, att en likartad spärregel införes i förordningen eller eventuellt tillämpningskungörelsen. Regeln torde böra ges den huvudsakliga innebörden, att familjebidrag ej må fastställas till så högt belopp att familjens inkomster under

inkallelsetiden, med bortseende från mannens krigslön, överstiga de inkomster som familjen före inkallelsen åtnjutit, såvitt inte barnantalet i familjen är stort eller familjens inkomst före inkallelsen varit onormalt liten. Införandet av ett dylikt stadgande skulle endast innebära att man kodifierade en anvisningsregel, emot vilken ingen egentlig opposition avhörts.

I regeringsförslaget föreslås ytterligare vissa ändringar i statsbidragsreglerna, delvis skärpande och delvis mildrande för kommunerna; den totala effekten av ändringarna blir dock en liten nedsättning av kommunandelen, något som motiverats med att kommunerna till följd av de föreslagna nya bestämmelserna bl. a. om hemortslön påläggas ett visst administrativt merarbete. Även med beaktande av detta motiv förefaller det oss, som om ett fullständigt eftergivande av kommunens bidragsplikt ifråga om familjepeningen till hustru och barn under 16 år ej stode i överensstämmelse med de principer, som eljest tillämpas när det gäller en av kommunerna med statsbidrag utförd samhällsuppgift. Vi föreslå därför de ändringarna i regeringsförslaget, att kommunerna ifråga om familjepeningen till s. k. 3 a-medlemmar skola bidra med 5 procent och ifråga om näringsbidrag med 10 procent av kostnaderna.

Vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 339 angående krigsfamiljebidragsförordningen ville göra ovan angivna ändringar.

Stockholm den 12 juni 1942.

Axel Mannerskantz.

Thore Wennqvist.